

**KOMENDA GŁÓWNA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
BIURO SZKOLENIA**

**Program kursu
w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy
dla strażaków
Państwowej Straży Pożarnej**

Warszawa, 2010 r.

I. ZAŁOŻENIA DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE

1. Cel kursu

Celem kształcenia jest przygotowanie ratowników Państwowej Straży Pożarnej do realizacji zadań z zakresu ratownictwa medycznego w czasie akcji ratowniczych, w tym w szczególności udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia do czasu przekazania ich zespołom ratownictwa medycznego.

2. Sylwetka absolwenta

Po ukończeniu kursu słuchacz powinien:

a. w sferze poznawczej:

- wskazywać podstawy prawne dotyczące ratownictwa w Państwowej Straży Pożarnej,
- omawiać podstawowe zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa własnego, poszkodowanego, miejsca zdarzenia,
- wymieniać elementy składowe zestawów ratownictwa medycznego PSP R-1, PSP R-2,
- omawiać podstawy anatomii i fizjologii,
- wyjaśnić pojęcie „zagrożenie zdrowotne”,
- wyjaśniać zasady prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej,
- charakteryzować krwotoki i omawiać sposoby opatrywania ran,
- podawać przykłady złamań i zwichnięć,
- wyjaśniać zasady stosowania tlenoterapii,
- wyjaśniać zasady dezynfekcji sprzętu i postępowania z odpadami medycznymi,
- omówić rolę wsparcia psychicznego poszkodowanego i ratownika,
- omówić zasady prowadzenia segregacji medycznej,

b. w sferze praktycznej:

- prowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową, bezprzyrządową i przyrządową, z podaniem tlenu oraz zastosowaniem według wskazań defibrylatora zautomatyzowanego,
- tamować krwotoki zewnętrzne i opatrywać rany,
- unieruchamiać złamania i podejrzenia złamań kości oraz zwichnięć,
- chronić przed wychłodzeniem lub przegrzaniem,
- prowadzić wstępne postępowanie przeciwwstrząsowe poprzez właściwe ułożenie osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, ochronę termiczną osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego,
- stosować tlenoterapię bierną,
- ewakuować z miejsca zdarzenia osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego,
- stosować wsparcie psychiczne osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego,
- prowadzić wstępną segregację medyczną,

c. w sferze motywacyjnej, mieć ukształtowane postawy:

- poczucia odpowiedzialności za jakość udzielonej pomocy,
- moralne i etyczne w stosunku do poszkodowanego.

3. Warunki przyjęcia na kurs

Na kurs mogą być przyjęci strażacy Państwowej Straży Pożarnej w służbie przygotowawczej, kandydackiej lub służbie stałej.

W kursie mogą uczestniczyć również osoby kierowane na szkolenie podstawowe strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej.

4. Kwalifikacje zawodowe

Absolwent kursu uzyskuje tytuł ratownika.

II. REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO

1. Organizacja kursu

- a) Kurs organizowany jest w szkołach Państwowej Straży Pożarnej oraz w ośrodkach szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej.
- b) Zajęcia na kursie mogą prowadzić:
 - lekarz systemu,
 - pielęgniarka systemu,
 - ratownik medyczny,posiadający aktualną wiedzę i umiejętności z zakresu objętego ramowym programem kursu oraz co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe w wykonywaniu medycznych czynności ratunkowych.
- c) Zajęcia teoretyczne i praktyczne w zakresie:
 - psychologicznych aspektów wsparcia poszkodowanego prowadzi psycholog posiadający co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe;
 - ratownictwa technicznego, chemicznego, ekologicznego, wodnego i wysokościowego prowadzi osoba posiadająca co najmniej trzyletnie doświadczenie w wykonywaniu czynności ratowniczych w danym rodzaju ratownictwa.
- d) Kierownikiem merytorycznym kursu, odpowiedzialnym za realizację kursu może być osoba, o której mowa w ppkt. b.
- e) Podmiot prowadzący kurs opracowuje regulamin organizacyjny kursu, który określa w szczególności organizację kursu, zasady i tryb naboru osób przewidzianych do szkolenia oraz zakres obowiązków wykładowców i innych osób prowadzących zajęcia teoretyczne i praktyczne.
- f) Podmiot prowadzący kurs posiada:
 - imienną listę osób prowadzących zajęcia w ramach poszczególnych modułów nauczania;
 - imienną listę uczestników kursu;
 - dokumentację zaliczania poszczególnych tematów przez uczestników kursu oraz dokumentację egzaminacyjną.
- g) Podstawą organizacji procesu dydaktycznego jest plan nauczania. Podstawową formą nauczania jest lekcja, której odpowiada jedna godzina dydaktyczna trwająca 45 minut. Dopuszcza się łączenie dwóch jednostek lekcyjnych.
- h) Na realizację programu przewidziano 66 godzin dydaktycznych, w tym co najmniej 25 godzin zajęć teoretycznych oraz co najmniej 41 godzin zajęć praktycznych.
- i) Podmiot prowadzący kurs zapewnia bazę dydaktyczną dostosowaną do liczby osób uczestniczących w kursie, w szczególności:
 - sale wykładowe;
 - sale seminaryjne;
 - sale ćwiczeniowe wyposażone w:
 - rurki ustno-gardłowe wielorazowe typu Guedela (różnego rozmiaru, w tym największa, przezroczyste - umożliwiające stwierdzenie obecności ciała obcego w świetle rurki),
 - zestaw ssący: mechaniczny, ręczny z jednorazowym pojemnikiem na treść, dla dorosłych (wydajność co najmniej 20 l/min) i niemowląt,
 - worek samorozprężalny, przezroczysty, o konstrukcji umożliwiającej wentylację bierną i czynną przy objętości oddechowej od 500 do 800 ml, zapewniający częstość 10 oddechów na minutę mieszaniną o zawartości 97-100 % tlenu, przy przepływie tlenu 15 l/min, o konstrukcji uniemożliwiającej przekroczenie ciśnienia w układzie oddechowym 40 lub 45 cm słupa wody,
 - worek samorozprężalny dla dzieci,
 - maski twarzowe w dwóch rozmiarach (dzieci od 5 lat i dorośli) przezroczyste, z mankietem silikonowym fartuchowym,
 - jednorazową maskę krtańową,

- reduktor łączący butlę tlenową z odbiornikami tlenu, wykonany z mosiądzu (ewentualne elementy niemetalowe antystatyczne), przystosowany do pracy przy ciśnieniu roboczym co najmniej 200 barów i ciśnieniu zredukowanym od 4 do 5 barów,
- zestaw jednorazowego użytku do tlenoterapii biernej z rezerwuarem (dwie przezroczyste maski z możliwością modelowania w części nosowej - jedna duża i jedna mała),
- butlę tlenową aluminiową o płaskim dnie, o pojemności sprężonego tlenu co najmniej 400 l przy ciśnieniu 150 barów, z możliwością napełnienia w systemie DIN (dla tlenu medycznego), o ciśnieniu roboczym co najmniej 200 barów,
- nosze typu deska z tworzywa sztucznego, przepuszczalne dla promieni X, z co najmniej czterema kompletami kodowanych kolorami pasów zabezpieczających mocowanych obrotowo, z zestawem klocków do unieruchamiania głowy i kręgosłupa szyjnego,
- nosze podbieraki,
- kołnierze szyjne z tworzywa sztucznego, wodoodporne, z możliwością regulacji rozmiaru (dla dzieci i dorosłych) oraz badania tętna na tętnicach szyjnych,
- szyny typu Kramer o różnych wymiarach (1.200 x 120 mm, 1.000 x 100 mm, 900 x 120 mm, 250 x 50 mm) w zdejmowalnym powleczeniu każdej szyny z miękkim tworzywem nieprzepuszczalnym dla płynów, wydzielin i wydaliny,
- szynę wyciągową,
- opatrunki - różne wymiary (osobisty, kompresy gazowe jałowe, gaza opatrunkowa jałowa, opaski opatrunkowe dziane, chusta trójkątna tekstylna, bandaż elastyczny, siatka opatrunkowa nr 1, 2, 3 i 6, przylepiec z opatrunkiem, przylepiec bez opatrunku, komplet szkoleniowych opatrunków hydrożelowych schładzających),
- aparat do płukania oka z bocznym odpływem,
- rękawiczki nitrylowe jednorazowe,
- worek plastikowy z zamknięciem na odpady,
- płyn do dezynfekcji rąk,
- nożyczki ratownicze,
- nóż do cięcia pasów,
- folie izotermiczne,
- rurkę krtaniową,
- opatrunek wentylowy na rany klatki piersiowej,
- kamizelkę - szyna kręgosłupowa,
- wskaźnik CO₂,
- szyny i materace podciśnieniowe,
- aspirator jadu,
- szkoleniowy defibrylator zautomatyzowany,
- fantom dziecka i niemowlęcia do nauki resuscytacji,
- kieszonkową maskę do sztucznej wentylacji z zaworem,
- fantom do nauki intubacji dotchawiczej dorosłego z przekrojem górnych dróg oddechowych do nauki i oceny wzrokowej prawidłowego stosowania rurki ustno-gardłowej (obecność tworów anatomicznych: wargi, zęby, język, podniebienie, ruchomy przekrój kręgosłupa w odcinku szyjnym, wejście do krtani i przetyku, nagłośnia),
- fantom w formie torsu do nauki udrażniania dróg oddechowych dorosłego metodami bezprzyrządowymi i oddechu sztucznego, a także masażu pośredniego serca i badania tętna na tętnicach szyjnych:
 - z elektronicznym monitorowaniem i oceną wykonywanych czynności wraz z możliwością wydruku danych w języku polskim,

- z elektroniczną oceną czasu badania tętna,
 - z wbudowanym metronomem,
 - z możliwością oceny masażu w czasie rzeczywistym,
 - z możliwością oceny średniej głębokości ucisków,
 - z możliwością oceny średniej częstości ucisków na minutę,
 - z możliwością oceny liczby ucisków prawidłowych, zbyt płytkich i zbyt głębokich,
 - z możliwością oceny nieprawidłowego ułożenia rąk,
 - z możliwością oceny unoszenia klatki piersiowej w czasie wdechu, oceny objętości oddechowej, oceny liczby oddechów poprawnych, zbyt płytkich i zbyt głębokich,
 - fantom do nauki udrażniania dróg oddechowych noworodka metodami bezprzyrządowymi i oddechu sztucznego oraz masażu pośredniego serca z kontrolą tętna na tętnicy ramiennej oraz z monitorowaniem i oceną oddechu i masażu:
 - z możliwością obserwacji unoszenia się przedniej ściany klatki piersiowej w czasie wentylacji,
 - z możliwością oceny prawidłowej i zbyt dużej objętości oddechowej,
 - z możliwością oceny zbyt szybkiego wdechu,
 - z możliwością oceny prawidłowej i nieprawidłowej głębokości ucisków klatki piersiowej,
 - z możliwością oceny nieprawidłowego ułożenia palców do masażu,
 - respirator transportowy, objętościowo zmienny.
- j) Warunkiem ukończenia kursu jest zaliczenie końcowego egzaminu teoretycznego i praktycznego.
- k) Egzamin teoretyczny przeprowadzany jest w formie testu, ujętego w kartę testową, składającego się z zestawu 30 zadań testowych wybranych przez komisję spośród zadań testowych opracowanych przez Centrum Egzaminów Medycznych i podanych do publicznej informacji na stronach internetowych Centrum Egzaminów Medycznych.
- l) Karty testowe są przygotowywane, przechowywane i przekazywane w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie oraz dostarczane na miejsce egzaminu teoretycznego przez kierownika merytorycznego kursu w dniu, w którym ma być przeprowadzony egzamin.
- m) Karty testowe są zabezpieczone w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z ich treścią przez osoby nieuprawnione. Usunięcie zabezpieczeń i ujawnienie treści kart testowych następuje w sali egzaminacyjnej po rozpoczęciu egzaminu teoretycznego w obecności osób zdających.
- n) W trakcie egzaminu teoretycznego zabronione jest wynoszenie lub usuwanie w inny sposób karty testowej z sali egzaminacyjnej.
- o) Odpowiedzi na zadania testowe udziela się wyłącznie na karcie testowej.
- p) Podstawą do zaliczenia egzaminu teoretycznego jest udzielenie prawidłowych odpowiedzi na co najmniej 90 % zadań testowych zawartych w karcie testowej.
- q) Pozytywny wynik egzaminu teoretycznego stanowi warunek konieczny dopuszczenia do egzaminu praktycznego.
- r) Egzamin praktyczny obejmuje wykonanie przez osobę zdającą:
 - dwóch losowo wybranych zadań egzaminacyjnych sprawdzających praktyczne postępowanie w ramach kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz
 - resuscytacji krążeniowo-oddechowej na fantomie z elektronicznym monitorowaniem i oceną wykonywanych czynności wraz z możliwością wydruku danych.
- s) Wykonanie zadań, o których mowa w pkt. s oceniane jest odrębnie przez każdego członka komisji, posługującego się następującą skalą ocen: 5 (bardzo dobry), 4,5 (dobry plus), 4 (dobry), 3,5 (dostateczny plus), 3 (dostateczny), 2 (niedostateczny).
- t) Ocena niedostateczna zostaje postawiona, gdy opowie się za nią co najmniej 2/3 składu komisji.

- u) Oceną końcową za egzamin praktyczny jest ocena wynikająca ze średniej arytmetycznej ocen cząstkowych, uzyskanych od poszczególnych członków komisji, zaokrąglona do oceny, o której mowa w pkt t, z tym że egzamin praktyczny uznaje się za zaliczony, jeżeli osoba zdająca otrzyma ocenę co najmniej dostateczną.
- v) W przypadku gdy osoba zdająca nie zaliczy w całości lub w części egzaminu lub nie przystąpi do niego w całości lub w jego części, z ważnych przyczyn losowych, może ona przystąpić do egzaminu lub jego części w następnym terminie, nie więcej jednak niż 2 razy.
- w) Egzamin jest przeprowadzany przez komisję składającą się z trzech osób:
 - koordynatora ratownictwa medycznego służby lub wyznaczonego przez niego wojewódzkiego koordynatora ratownictwa medycznego służby - jako przewodniczącego,
 - konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie medycyny ratunkowej właściwego ze względu na siedzibę podmiotu prowadzącego kurs lub wskazanego przez niego lekarza systemu,
 - przedstawiciel podmiotu prowadzącego kurs.
- x) Członków komisji powołuje i odwołuje kierownik podmiotu prowadzącego kurs.
- y) Do składu komisji nie może być powołana osoba, która jest małżonkiem lub krewnym albo powinowatym do drugiego stopnia włącznie osoby, która składa egzamin.
- z) Z przeprowadzonego egzaminu końcowego sporządza się protokół egzaminacyjny zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 1.
- aa) Do protokołu egzaminacyjnego należy dołączyć ewidencję osób przystępujących do egzaminu oraz arkusz egzaminacyjny.
- bb) Osoba, która ukończyła kurs z wynikiem pozytywnym otrzymuje zaświadczenie, którego wzór stanowi załącznik nr 2.

2. Zalecenia i wskazówki metodyczne

- a) Zajęcia prowadzone są w formie wykładów, seminariów i ćwiczeń praktycznych z użyciem nowoczesnych środków dydaktycznych.
- b) Uczestnik kursu powinien umieć poprawnie wykonać każdą czynność (zaliczenie na ocenę) określoną w wykazie umiejętności zdobytych podczas kursu.
- c) Zajęcia teoretyczne powinny być organizowane dla całej grupy słuchaczy.
- d) Zalecana jest, w miarę możliwości, wizyta słuchaczy w szpitalnym oddziale ratunkowym lub szpitalu posiadającym specjalistyczny oddział, np. toksykologiczny, oparzeniowy, hiperbaryczny, zakaźny, oraz w zintegrowanym stanowisku kierowania Państwowej Straży Pożarnej lub w centrum powiadamiania ratunkowego.
- e) Podmiot prowadzący kurs zapewnia sprawną organizację procesu dydaktycznego (jeden nauczyciel może prowadzić zajęcia praktyczne z grupą liczącą nie więcej niż 6 osób).
- f) Osoby prowadzące zajęcia teoretyczne oraz zajęcia praktyczne powinny nauczać jednolitego standardu postępowania celem jak najdoskonalszego kształtowania umiejętności objętych programem kursu.
- g) Realizacja programu kursu:
 - uwzględnia aktualną wiedzę, osiągnięcia teorii i praktyki kursu;
 - jest dokonywana w oparciu o nowoczesne metody dydaktyczne;
 - odbywa się na podstawie planu nauczania, zgodnie z opracowanym w formie pisemnej harmonogramem zajęć.
- h) Prowadzący zajęcia, w trakcie realizacji tematów przewidzianych w planie nauczania powinni zwracać szczególną uwagę na:
 - poprawną terminologię,
 - wykorzystywanie do ćwiczeń tylko sprzętu sprawnego pod względem technicznym,
 - poprawne wykonywanie czynności,
 - kształtowanie pożądanych umiejętności oraz koniecznych nawyków.

- i) W trakcie kursu należy zapewnić warunki do realizacji głównego celu kursu oraz celów szczegółowych m. in. poprzez:
 - przestrzeganie zasad nauczania,
 - łączenie metod asymilacji wiedzy z metodami samodzielnego dochodzenia do wiedzy.
- j) W trakcie realizacji kursu powinna być dokonywana ocena osiągnięć słuchaczy. Zaleca się stosowanie takich metod kontroli osiągnięć słuchaczy jak pytania ustne, testy czy zadania praktyczne.
- k) Zajęcia teoretyczne powinny być realizowane w pomieszczeniach zapewniających odpowiednie warunki higieny szkolnej oraz wyposażonych zarówno w proste, jak i techniczne środki dydaktyczne.
- l) Zajęcia praktyczne powinny odbywać się w miejscach, które umożliwiają ich sprawną i bezpieczną realizację.
- m) Zajęcia praktyczne należy poprzedzić odprawą organizacyjną, którą prowadzi instruktor. Celem odprawy jest zapoznanie słuchaczy z tematyką i celem ćwiczeń oraz omówienie ich przebiegu.
- n) W toku ćwiczeń instruktor kontroluje poprawność wykonania powierzonych zadań, a w razie zauważenia nieprawidłowości, na bieżąco koryguje błędy w ramach instruktażu indywidualnego, bądź grupowego. W instruktażu końcowym prowadzący powinien podsumować zajęcia, przeanalizować najczęściej popełniane błędy oraz wskazać ich źródło.
- o) Każde zajęcia praktyczne z użyciem sprzętu lub urządzeń technicznych należy zakończyć czyszczeniem i konserwacją sprzętu.

3. Plan nauczania

Lp.	Temat/zagadnienie	Liczba zajęć teoretycznych	Liczba zajęć praktycznych	Liczba godzin ogółem
1.	Organizacja ratownictwa medycznego - podstawy prawne	1	-	1
2.	Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego, miejsca zdarzenia	2	1	3
3.	Zestawy ratownictwa medycznego PSP R-1, PSP R-2 dezynfekcja sprzętu oraz postępowanie z odpadami medycznymi	2	3	5
4.	Elementy anatomii i fizjologii, ocena poszkodowanego, badanie wstępne oraz szybkie badanie urazowe	2	2	4
5.	Poszkodowany nieprzytomny, pozycja boczna ustalona	1	1	2
6.	Resuscytacja (dorosły, dziecko, niemowlę, ciężarna, sytuacje szczególne), bezprzyrządowa oraz z wykorzystaniem zestawów ratownictwa medycznego PSP R-1, PSP R-2. Techniki usuwania ciała obcego z dróg oddechowych	2	8	10
7.	Zasady defibrylacji metodą półautomatyczną i automatyczną	1	2	3
8.	Wstrząs	2	-	2
9.	Inne stany nagłe - drgawki, cukrzyca, zawał mięśnia sercowego, udar mózgowy, zatrucia, podtopienie, zadławienie	2	-	2
10.	Urazy mechaniczne i obrażenia - złamania, zwichnięcia, skręcenia, krwotoki, obrażenia klatki piersiowej, brzucha, kręgosłupa, głowy i kończyn	3	8	11
11.	Urazy chemiczne, termiczne, elektryczne i obrażenia, zagrożenia środowiskowe, akty terroru	2	1	3
12.	Taktyka działań ratowniczych - zdarzenie masowe, mnogie, pojedyncze, segregacja wstępna i wtórna, karta udzielonej pomocy, logistyka	2	4	6
13.	Evakuacja ze strefy zagrożenia	2	2	4
14.	Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych	-	7	7
15.	Psychologiczne aspekty wsparcia poszkodowanych w zdarzeniach pojedynczych, mnogich, masowych i katastrofach	1	2	3
Razem		25	41	66

TREŚCI KSZTAŁCENIA

1. Organizacja ratownictwa medycznego - podstawy prawne

Materiał nauczania:

System Państwowe Ratownictwo Medyczne. Organizacja współczesnego ratownictwa zintegrowanego - podstawy prawne działania. Ratownictwo przedszpitalne. Organizacja ratownictwa medycznego w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Cel stosowania standardów ratowniczych w ratownictwie medycznym. Wyposażenie w sprzęt medyczny jednostek ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji słuchacz posiada wiadomości dotyczące:

- organizacji ratownictwa medycznego w ramach ratownictwa zintegrowanego,
- podstaw prawnych funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- wyposażenia podmiotu ratowniczego w sprzęt do udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy.

2. Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego, miejsca zdarzenia

Materiał nauczania:

Bezpieczeństwo higieniczno-sanitarne w czasie akcji. Ryzyko zakażeń m.in. WZW i HIV. Zapobieganie kontaktowi z krwią, wydzielinami i wydalinami poszkodowanych. Postępowanie w przypadku zranień przedmiotami mającymi kontakt z krwią, wydzielinami i wydalinami poszkodowanych oraz w przypadku innych ekspozycji na materiał zakaźny. Postępowanie z zużytymi materiałami opatrunkowymi i innymi odpadami. Higieniczno-sanitarne warunki pozostawiania miejsca zdarzenia. Bezpieczeństwo poszkodowanego: zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne jako wskazania do natychmiastowej ewakuacji. Bezpieczeństwo w miejscu zdarzenia i w czasie ewakuacji. Taktyka ratownictwa medycznego w akcjach ratowniczych różnego typu.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji słuchacz posiada umiejętności:

- korzystania ze sprzętu ochronnego znajdującego się w wyposażeniu zestawów ratownictwa medycznego PSP R-1, PSP R-2,
- postępowania z odpadami medycznymi,
- oceny zagrożeń dla siebie i poszkodowanego,
- właściwego postępowania ze sprzętem ratowniczym zanieczyszczonym krwią, wydalinami i wydzielinami (materiał potencjalnie zakaźny).

W wyniku realizacji słuchacz posiada wiadomości dotyczące zagrożeń występujących na miejscu zdarzenia (chorób zakaźnych, czynników fizycznych, chemicznych).

3. Zestawy ratownictwa medycznego PSP R-1, PSP R-2, dezynfekcja sprzętu oraz postępowanie z odpadami medycznymi

Materiał nauczania:

Elementy składowe zestawów PSP R-1, PSP R-2 - przeznaczenie, możliwości wykorzystania, zasady użycia. Opis poszczególnych elementów składowych zestawów ratowniczych i ich przeznaczenie. Posługiwanie się zestawem ratowniczym w różnych warunkach i sytuacjach ratowniczych, montaż i demontaż poszczególnych elementów zestawów. Worek samorozprężalny, sprzęt do tlenoterapii biernej. Bezpieczne posługiwanie

się tlenem w różnych warunkach. Zasady zbierania, transportu, przechowywania, dezynfekcji sprzętu i utylizacji środków opatrunkowych potencjalnie zakaźnych. Organizacja punktu odkażania sprzętu ratowniczego w jednostkach straży pożarnej. Zasady uzupełniania zużytych materiałów wchodzących w skład zestawu. Dokumentacja gotowości sprzętu. Zaopatrzenie i odzyskiwanie sprzętu wielorazowego.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji słuchacz posiada umiejętności:

- korzystania ze sprzętu znajdującego się w wyposażeniu zestawów ratowniczych,
- właściwego postępowania ze sprzętem medycznym zanieczyszczonym krwią, wydaliniami i wydzielinami (materiał potencjalnie zakaźny).

W wyniku realizacji słuchacz posiada wiadomości dotyczące możliwości użycia tlenu w różnych warunkach.

4. Elementy anatomii i fizjologii, ocena poszkodowanego, badanie wstępne oraz szybkie badanie urazowe

Materiał nauczania:

Podstawy topografii narządów i układów. Elementy anatomii i czynności układu oddechowego, krążenia i nerwowego. Rola poszczególnych narządów i układów w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu człowieka. Wywiad ratowniczy. Zasady prowadzenia wywiadu ratowniczego. Ocena podstawowych funkcji życiowych, ocena obrażeń ciała. Badanie wstępne, badanie szczegółowe. Wpływ prawidłowości przeprowadzenia badań na skuteczność udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji słuchacz posiada umiejętności:

- przeprowadzenia wywiadu ratowniczego,
- oceny podstawowych czynności życiowych,
- oceny rodzajów obrażeń ciała,
- przeprowadzenia badania wstępnego i szczegółowego.

W wyniku realizacji słuchacz posiada wiadomości dotyczące rozmieszczenia podstawowych narządów i układów oraz ich roli w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu.

5. Poszkodowany nieprzytomny, pozycja boczna ustalona

Materiał nauczania:

Przyczyny utraty przytomności. Niebezpieczeństwa wynikające z utraty przytomności u poszkodowanego oraz znaczenie zachowania drożności dróg oddechowych i czynności oddychania u osoby nieprzytomnej. Procedura postępowania z nieprzytomnym. Pozycja boczna bezpieczna. Omdlenie. Ocena stanu przytomności. Zasady postępowania w przypadku nagłego zatrzymania podstawowych funkcji życiowych.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji słuchacz posiada umiejętności:

- oceny stanu poszkodowanego w zakresie podstawowych funkcji życiowych, w tym: oceny przytomności, oceny oddychania, oceny krążenia,
- ułożenia poszkodowanego w pozycji bocznej bezpiecznej,
- zapewnienia komfortu cieplnego, spokoju i bezpieczeństwa do chwili przekazania poszkodowanego zespołom ratownictwa medycznego,
- przekazania poszkodowanego i informacji o nim oraz o podjętych działaniach

zespołom ratownictwa medycznego.

W wyniku realizacji słuchacz posiada wiadomości dotyczące:

- przyczyn utraty przytomności u poszkodowanego w różnych sytuacjach, np.: wypadek drogowy, pożar, emisja substancji niebezpiecznej,
- stanu utraty przytomności jako stanu bezpośredniego zagrożenia życia,
- procedury postępowania przy ocenie stanu poszkodowanego w zakresie podstawowych funkcji życiowych: ocena poszkodowanego w zakresie doznanych urazów, ocena przytomności - algorytm postępowania u osoby nieprzytomnej oraz u osoby przytomnej.

6. Resuscytacja (dorosły, dziecko, niemowlę, ciężarna, sytuacje szczególne), bezprzyrządowa oraz z wykorzystaniem zestawów ratownictwa medycznego PSP R-1, PSP R-2 . Techniki usuwania ciała obcego z dróg oddechowych

Zasady postępowania w przypadku nagłego zatrzymania podstawowych funkcji życiowych. Metody udrażniania dróg oddechowych. Metody usuwania ciała obcego z dróg oddechowych. Bezprzyrządowe i przyrządowe prowadzenie oddechu zastępczego wysokimi stężeniami tlenu. Zasady i parametry prowadzenia zewnętrznego masażu serca u dorosłego, dziecka, niemowlęcia, noworodka i kobiety ciężarnej. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa dorosłego, dziecka, niemowlęcia lub noworodka, kobiety ciężarnej. Procedury ratownicze i algorytmy postępowania.

Cele szczególne:

W wyniku realizacji słuchacz posiada umiejętności:

- udrożnienia dróg oddechowych za pomocą rękoczynów udrażniających,
- udrożnienia z zastosowaniem rurki ustno-gardłowej oraz oceny skuteczności wykonanych czynności,
- usunięcia ciała obcego - płynnego z dróg oddechowych, użycia metod bezprzyrządowych lub urządzenia ssącego,
- usunięcia ciała obcego - stałego z dróg oddechowych, ucisku nadbrzusza lub masażu zewnętrznego serca,
- prowadzenia oddechu zastępczego bezprzyrządowo i przyrządowo, w tym 100 % tlenem,
- prowadzenia postępowania w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłych, w tym u kobiet ciężarnych,
- sztucznej wentylacji płuc metodą usta - usta, usta - nos, usta - usta lub nos, usta - maska,
- znajomości zasad i parametrów prowadzenia zewnętrznego masażu serca,
- oceny stanu poszkodowanego dziecka w zakresie podstawowych funkcji życiowych (przytomność, oddychanie, krążenie),
- wykonania resuscytacji krążeniowo-oddechowej dziecka zgodnie z poznanymi zasadami z podawaniem tlenu za pomocą worka samorozprężalnego dla dzieci z rezerwuarem tlenu,
- wykonania badania wstępnego noworodka lub niemowlęcia,
- wykonania bezprzyrządowo resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka lub niemowlęcia,
- posługiwania się podstawowym sprzętem do prowadzenia sztucznej wentylacji (rurka ustno-gardłowa, urządzenie ssące, worek samorozprężalny, rezerwuuar tlenu, maski).

W wyniku realizacji słuchacz posiada wiadomości dotyczące:

- różnicy między śmiercią kliniczną a biologiczną, znaczenia postępowania resuscytacyjnego u osoby w stanie śmierci klinicznej,
- przyczyn nagłego zatrzymania oddychania i krążenia,

- objawów zatrzymania krążenia i oddychania,
- oceny oddychania - algorytm postępowania u osoby oddychającej i nieoddychającej,
- oceny krążenia - algorytm postępowania u osoby z wyczuwalnym tętnem i u osoby bez wyczuwalnego tętna,
- specyfiki resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dzieci i niemowląt, noworodków i kobiet ciężarnych.

7. Zasady defibrylacji metodą półautomatyczną i automatyczną

Materiał nauczania:

Defibrylator zautomatyzowany - zasada działania, wskazania i przeciwwskazania do jego użycia. Obsługa defibrylatora zautomatyzowanego. Defibrylacja jako element resuscytacji krążeniowo-oddechowej. U uruchomienie urządzenia, zasady przykładania elektrod, postępowanie zgodne z komunikatami z urządzenia, bezpieczeństwo pracy.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji słuchacz posiada umiejętności:

- bezpiecznej obsługi defibrylatora zautomatyzowanego,
- wykonania, w przypadku zatrzymania krążenia, defibrylacji przy użyciu defibrylatora zautomatyzowanego.

W wyniku realizacji słuchacz posiada wiadomości dotyczące:

- wskazań i przeciwwskazań do użycia defibrylatora zautomatyzowanego,
- roli defibrylacji w procesie ratowania życia,
- zagrożeń dla poszkodowanego i ratownika wynikających ze stosowania defibrylatora.

8. Wstrząs

Materiał nauczania:

Zagrożenie wstrząsem. Przyczyny i objawy wstrząsu. Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy poszkodowanym we wstrząsie. Pozycja przeciwwstrząsowa. Procedura ratownicza.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji słuchacz posiada umiejętności:

- oceny stanu poszkodowanego pod kątem zagrożenia wstrząsem,
- zabezpieczenia poszkodowanego we wstrząsie zgodnie z procedurą, w tym: opatrzenia obrażeń, zapewnienia komfortu termicznego, zastosowania tlenoterapii, ułożenia poszkodowanego w pozycji przeciwwstrząsowej klasycznej oraz zapewnienia komfortu psychicznego.

W wyniku realizacji słuchacz posiada wiadomości dotyczące:

- podstawowych charakterystycznych objawów wstrząsu,
- zasad postępowania z poszkodowanym we wstrząsie.

9. Inne stany nagłe - drgawki, cukrzyca, zawał mięśnia sercowego, udar mózgowy, zatrucie, podtopienie, zadławienie

Materiał nauczania:

Ogólne informacje dotyczące objawów padaczki, cukrzycy, zawału mięśnia sercowego, udaru mózgu, zatruc. Postępowanie z chorym na padaczkę w czasie i po ataku oraz w innych napadach drgawkowych. Postępowanie z chorym na cukrzycę: przytomnym

i nieprzytomnym. Postępowanie ratownicze w przypadku podejrzenia zawału mięśnia sercowego. Postępowanie ratownicze w przypadku podejrzenia udaru mózgu. Postępowanie ratownicze w przypadku podejrzenia zatruc. Mechanizm tonięcia. Postępowanie ratownicze w przypadku podtopienia.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji słuchacz posiada umiejętności:

- przeprowadzenia stosownej procedury w przypadku wystąpienia drgawek,
- przeprowadzenia stosownej procedury w zaburzeniach krążeniowo-oddechowych w stanach nieurazowych,
- przeprowadzenia stosownej procedury przy zatruciach wziewnych lub pokarmowych,
- przeprowadzenia stosownej procedury ratowania po podtopieniu (czynności wykonywane w wodzie i po badaniu wstępnym).

W wyniku realizacji słuchacz posiada wiadomości dotyczące:

- objawów padaczki, cukrzycy, zawału mięśnia sercowego, udaru mózgu,
- dróg wnikania trucizn do organizmu,
- charakterystycznych objawów zatruc, na przykładzie chloru, amoniaku, tlenku węgla,
- zasad postępowania ratowniczego w przypadku zatruc substancjami,
- mechanizmu tonięcia.

10. Urazy mechaniczne i obrażenia - złamania, zwichnięcia, skręcenia, krwotoki, obrażenia klatki piersiowej, brzucha, kręgosłupa, głowy i kończyn

Materiał nauczania:

Rodzaje ran. Podstawy aseptyki i antyseptyki. Rany miksty. Rodzaje krwotoków. Zasady tamowania krwotoków i krwawień zewnętrznych. Zasady opatrywania ran. Opatrywanie poszczególnych obszarów ciała. Zagrożenia związane z krwotokami wewnętrznymi. Rodzaje złamań, objawy i konsekwencje. Urazy stawów. Stabilizacja i unieruchamianie środkami standardowymi i doraźnymi w pozycji zbliżonej do fizjologicznej lub zastanej. Sposoby postępowania w przypadku złamań, zwichnięć, skręceń przy zastosowaniu procedur ratowniczych. Objawy oraz zasady postępowania w obrażeniach kręgosłupa. Podejrzenie urazu kręgosłupa. Udzielanie pomocy poszkodowanemu z podejrzeniem urazu kręgosłupa. Stabilizacja i unieruchamianie kręgosłupa w odcinku szyjnym. Podstawowe objawy oraz ogólne zasady postępowania w przypadku obrażeń głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy. Procedury ratownicze.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji słuchacz posiada umiejętności:

- stosowania materiałów opatrunkowych do opatrywania ran (elastyczne siatki opatrunkowe, bandaż elastyczny, dziany lub inne),
- nakładania opatrunku osłaniającego lub chłonnego,
- nakładania opatrunku uciskowego,
- użycia aspiratora jadu,
- zakładania opatrunku zastawkowego na rany klatki piersiowej,
- opatrywania kikuta i zabezpieczenia amputowanej części ciała,
- stosowania procedury postępowania w sytuacji krwotoku zewnętrznego,
- wykonania doraźnego zatamowania krwotoku z kończyny,
- unieruchamiania kończyn za pomocą standardowych szyn Kramera i innego sprzętu pomocniczego (np. chusta trójkątna, deska, szyny) w oparciu o przyjęte procedury ratownicze,
- zdejmowania kasku u poszkodowanego motocyklisty,
- stabilizacji odcinka szyjnego kręgosłupa za pomocą kołnierza (jeden lub dwóch ratowników),

- unieruchamiania poszkodowanego z urazem kręgosłupa z wykorzystaniem dostępnego sprzętu unieruchamiającego (np. kamizelka Kendricka, nosze typu deska z pasami mocującymi lub inne),
- udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy w przypadku obrażeń: głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy zgodnie z przyjętymi procedurami postępowania,
- sprawowania opieki nad poszkodowanym (obserwacja podstawowych czynności życiowych i reagowanie).

W wyniku realizacji słuchacz posiada wiadomości dotyczące:

- niebezpieczeństw związanych z ranami (krwotok, zakażenie) oraz ich lokalizacją (np. okolica głowy, klatki piersiowej, brzucha),
- zasad postępowania z amputowanymi częściami ciała,
- rodzajów i przyczyn krwotoków,
- przebiegu głównych naczyń krwionośnych (pod kątem ucisku ręcznego pośredniego),
- sposobów opatrywania krwotoków oraz okoliczności zastosowania opatrunku uciskowego i opaski zaciskowej,
- niebezpieczeństw związanych z krwotokami zewnętrznymi i wewnętrznymi,
- pojęć: złamanie, zwichnięcie i skręcenie, pozycja zbliżona do fizjologicznej, pozycja zastana,
- podstawowych niebezpieczeństw związanych z obrażeniami narządu ruchu oraz wynikających z nieprawidłowego postępowania w sytuacji złamania i zwichnięcia,
- zasad postępowania w przypadku złamania otwartego i zamkniętego,
- podstawowych objawów występujących w sytuacji urazu kręgosłupa,
- konsekwencji nieprawidłowego postępowania z osobą z urazem kręgosłupa oraz powikłań wynikających z faktu urazu (w podstawowym zakresie np. długotrwałe unieruchomienie poszkodowanego wskutek urazu rdzenia kręgowego),
- podstawowych objawów wynikających z urazów głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy,
- niebezpieczeństw związanych z powyższymi urazami (utrata podstawowych funkcji życiowych, krwotok wewnętrzny).

11. Urazy chemiczne, termiczne, elektryczne i obrażenia, zagrożenia środowiskowe, akty terroru

Materiał nauczania:

Objawy i zagrożenia w przypadku urazów i obrażeń termicznych, chemicznych i elektrycznych. Drogi wnikania i działanie na organizm ludzki niektórych substancji chemicznych. Procedury postępowania w przypadku urazów termicznych, chemicznych i elektrycznych. Dekontaminacja. Procedury ratownicze.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji słuchacz posiada umiejętności:

- stosowania procedur postępowania w przypadku: oparzeń termicznych, odmrożeń, oparzeń chemicznych,
- przeprowadzenia dekontaminacji wstępnej oparzonego substancją chemiczną,
- oceny w oparciu o wiedzę z taktyki działań ratowniczych możliwości zastosowania tlenoterapii w danej sytuacji.

W wyniku realizacji słuchacz posiada wiadomości dotyczące:

- charakterystycznych cech oparzenia I, II i III stopnia,
- ogólnych zasad postępowania w przypadku odmrożeń,
- zasad postępowania w przypadku wychłodzenia organizmu (hipotermii), z uwzględnieniem tlenoterapii, zasad wentylacji poszkodowanych oraz badania tętna i masażu zewnętrznego serca,

- zasad prowadzenia kwalifikowanej pierwszej pomocy w przypadku wystąpienia aktów terrorystycznych,
- postępowania ratowniczego w przypadku oparzeń chemicznych,
- zasad przeprowadzania dekontaminacji wstępnej,
- podstawowego postępowania ratowniczego w przypadku porażenia prądem elektrycznym.

12. Taktyka działań ratowniczych – zdarzenie masowe, mnogie, pojedyncze, segregacja wstępna i wtórna, karta udzielonej pomocy, logistyka

Materiał nauczania:

Założenia taktyczne w ratownictwie - procedura i znaczenie. Pojęcie zdarzenia masowego, mnogiego, pojedynczego. Segregacja pierwotna jako proces określenia priorytetów leczniczo-transportowych. Segregacja wtórna - zasady. Cel i zasady szybkiej oceny stanu poszkodowanego w podstawowym zakresie. Zasady podziału poszkodowanych na grupy segregacyjne. Karta segregacyjna. Karta udzielonej pomocy. Zasady współpracy z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji słuchacz posiada umiejętności:

- określenia założeń taktycznych realizowanych w poszczególnych fazach akcji ratowniczej,
- przeprowadzenia oceny stanu poszkodowanego w oparciu o algorytmy,
- oceny podstawowych funkcji życiowych (przytomność, oddychanie, krążenie),
- ogólnego badania całego ciała w zakresie podstawowym (badanie wzrokowe, manualne) w celu ustalenia obrażeń (rany, krwotoki, urazy kostno-stawowe, urazy kręgosłupa, urazy termiczne, chemiczne),
- wykonania oceny stanu poszkodowanego: rana głowy, uraz kręgosłupa, złamanie w obrębie kończyny dolnej i górnej, krwotok zewnętrzny w obrębie kończyny górnej lub dolnej, uraz klatki piersiowej, uraz brzucha,
- przeprowadzenia segregacji poszkodowanych w sytuacji zdarzenia mnogiego lub masowego, z zakwalifikowaniem do poszczególnych grup segregacji (osoby wymagające natychmiastowej pomocy, w drugiej kolejności osoby wymagające pilnej pomocy, a następnie osoby wymagające pomocy odroczonej),
- wypełniania karty udzielonej pomocy,
- stosowania kolorów segregacyjnych.

W wyniku realizacji słuchacz posiada wiadomości dotyczące:

- zakresu wymaganej pomocy w zdarzeniach pojedynczych, mnogich i masowych,
- nazw poszczególnych obszarów ciała, narządów człowieka,
- kolorów segregacyjnych.

13. Ewakuacja ze strefy zagrożenia

Materiał nauczania:

Zasady identyfikacji zagrożeń dla poszkodowanych i ratowników oraz wyznaczania strefy zagrożenia. Sposoby ewakuacji poszkodowanych w różnych warunkach taktycznych. Sposoby układania poszkodowanych po urazach. Układanie na noszach. Zasady ewakuacji poszkodowanych na noszach. Pokonywanie przeszkód terenowych w czasie ewakuacji. Organizacja działań ratowniczych w nocy oraz w warunkach niskich temperatur, a także w innych niekorzystnych warunkach atmosferycznych. Organizacja i przeprowadzenie bezpiecznej ewakuacji osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji słuchacz posiada umiejętności dotyczące:

- rozpoznawania zagrożeń dla poszkodowanych (wewnętrznych i zewnętrznych), w tym: wyznaczania strefy zagrożenia, z której obowiązuje ewakuacja, stosowania procedur ratowniczych podczas ewakuacji poszkodowanych,
- wyboru właściwego sposobu układania na noszach,
- ułożenia poszkodowanych w pozycjach: bocznej ustalonej (i modyfikacje), resuscytacyjnej, przeciwwstrząsowej, półsiedzącej, półsiedzącej z opuszczonymi nogami,
- przemieszczania jednoosobowego (chwyt Rauteka lub modyfikacje metody),
- przemieszczania sposobami zespołowymi, ze szczególnym uwzględnieniem poszkodowanego z urazem kręgosłupa,
- układania poszkodowanego w sytuacji urazu głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy, podejrzenia wstrząsu, kobiety w ciąży,
- przeprowadzenia kwalifikowanego i bezpiecznego transportu osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia.

W wyniku realizacji słuchacz posiada wiadomości dotyczące:

- zasad ewakuacji poszkodowanego z urazami lub obrażeniami kręgosłupa,
- zasad ewakuacji poszkodowanych z urazami lub obrażeniami innych okolic ciała (głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy),
- zasad ewakuacji poszkodowanych z innymi urazami lub obrażeniami (np. złamania, krwotoki, rany różnych okolic ciała),
- charakterystycznych cech ułożeń poszkodowanych stosowanych w kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz sytuacji, w których są one wykonywane,
- zaleceń w odniesieniu do prowadzenia działań i sprawowania opieki nad poszkodowanym w nocy oraz w niekorzystnych dla poszkodowanego warunkach atmosferycznych,
- organizacji ewakuacji z miejsca zagrożenia.

14. Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych

Materiał nauczania:

Ocena zastanej sytuacji ratowniczej i prognoza jej rozwoju - rozpoznanie wstępne. Ocena aktualnego zagrożenia poszkodowanych w miejscu zdarzenia i ryzyka ratowniczego. Konstruowanie i przyjęcie planu medycznych działań ratowniczych. Zastosowanie podziału na podstawowe zadania taktyczne z zakresu ratownictwa medycznego - przybycie, zabezpieczenie miejsca zdarzenia, dotarcie do poszkodowanego, udzielenie pomocy lub ewakuacja, wykonanie dostępu do poszkodowanego - w zdarzeniach komunikacyjnych, chemicznych, pożarowo-wybuchowych, budowlanych, górskich, górniczych, wysokościowych, wodnych (morskich) i wykonywanie innych czynności ratowniczych, np. przewidzianych dla specjalistycznych grup ratowniczych. Postępowanie kierującego działaniem ratowniczym w sytuacji zdarzenia uznanego za masowe. Organizacja dekontaminacji w czasie działań ratowniczych oraz w czasie katastrofy. Organizacja zabezpieczenia logistycznego zdarzeń masowych i w czasie katastrof. Aspekty zabezpieczenia medycznego działań ratowniczych. Rola i zadania centrum powiadamiania ratunkowego lub zintegrowanych stanowisk kierowania Państwowej Straży Pożarnej itp.

15. Psychologiczne aspekty wsparcia poszkodowanych w zdarzeniach pojedynczych, mnogich, masowych i katastrofach

Materiał nauczania:

Wpływ sytuacji trudnych na sprawność funkcjonowania ratownika i poszkodowanych. Stres, jego objawy oraz sposoby radzenia sobie ze stresem. Rola wsparcia psychicznego dla

poszkodowanego i ratownika. Zasady organizacji wsparcia psychicznego dla ofiar zdarzenia, w szczególności dla dzieci. Nawiązywanie kontaktu, udzielanie wsparcia.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji słuchacz posiada umiejętności:

- nawiązywania kontaktu z poszkodowanym i udzielania wsparcia psychicznego,
- radzenia sobie z sytuacjami trudnymi w kontakcie z poszkodowanymi,
- radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami.

W wyniku realizacji słuchacz posiada wiadomości dotyczące:

- wpływu sytuacji trudnych na sprawność funkcjonowania ratownika i poszkodowanego,
- stresu (rodzaje, źródła, objawy, skutki) w działaniach ratowniczych,
- konieczności wsparcia psychicznego poszkodowanych oraz ratowników,
- zasad organizacji wsparcia psychicznego dla ofiar zdarzenia.

III. LITERATURA

1. Andres J. (red.), Wytoczne 2005 resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2005.
2. Campbell J. E. (red.), Basic Trauma Life Support dla paramedyków i ratowników medycznych. Medycyna Praktyczna 2006.
3. Dobrodziej C., Gołębiowski M., Kicka M., Kołodziejcki D., Kubicka A., Olbryś M., Urbańska M., Podstawy pedagogiki i psychologii dla słuchaczy kursu kwalifikacyjnego podoficerów PSP. Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej, Warszawa 2005.
4. Gugąła G. (red.), Podstawy ratownictwa medycznego dla funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej i innych ratowników Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej, Fundacja Edukacja i Technika Ratownictwa, Warszawa 2010.
5. Jakubaszko J. (red.), Ratownik medyczny. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2007.
6. Styka L. (red.), Ewakuacja i transport poszkodowanego. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2008.

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553).
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. Nr 111, poz. 1311).
4. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym. (Dz. U. Nr 191, poz. 1410).
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (Dz. U. Nr 60, poz. 408).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie szkoleń w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (Dz. U. Nr 229, poz. 1537)

WZÓR

(pieczęć podmiotu przeprowadzającego egzamin)

....., dnia r.

PROTOKÓŁ Nr

KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

z egzaminu po zakończeniu kursu z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy

przeprowadzonego w

w okresie

komisja egzaminacyjna w składzie:

Przewodniczący:

Członkowie:

1.....

2.....

powołana przez

.....

na posiedzeniu w dniu stwierdziła, że:

1. Kurs przeprowadzony został zgodnie z „Programem kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej”, zatwierdzonym dnia

2. Kurs rozpoczęło osób, do egzaminu dopuszczenie otrzymało osób.

3. Powody niedopuszczenia do egzaminu:

.....

.....

.....

4. Do egzaminu przystąpiło osób, w tym egzamin w zakresie teoretycznym zdało..... osób, a w zakresie praktycznymosób,

5. Powody nie zdania egzaminu:

.....
.....
.....

6. Ze względu na wyniki egzaminu na szczególne wyróżnienie zasłużyły następujące osoby:

.....
.....
.....

7. Uwagi i wnioski komisji egzaminacyjnej dotyczące organizacji kursu, realizacji procesu dydaktycznego, wyników egzaminu, sprzętu medycznego i dydaktyczno – pozoracyjnego:

.....
.....
.....
.....
.....

Załączniki:

1. Ewidencja osób przystępujących do egzaminu
2. Arkusz egzaminacyjny

Podpisy komisji egzaminacyjnej:

Członkowie:

1.

2.

Przewodniczący:

.....
(pieczęć i podpis podmiotu prowadzącego kurs)

WZÓR

.....
(pieczęć podmiotu przeprowadzającego kurs)

Nr / r.
(numer zaświadczenia)

.....
(miejsowość, data)

ZAŚWIADCZENIE

**o ukończeniu kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy i uzyskaniu
tytułu ratownika**

Zaświadcza się, że:

Pani/Pan
(imię i nazwisko, numer PESEL)

uczestniczyła/uczestniczył w organizowanym przez

.....
(nazwa i siedziba podmiotu prowadzącego kurs)

w dniach: od do
(dzień/miesiąc/rok) (dzień/miesiąc/rok)

kursie w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy

i złożyła/złożył egzamin przed Komisją Egzaminacyjną z wynikiem pozytywnym,
uzyskując tytuł

ratownika

.....
(pieczęć i podpis kierownika
podmiotu prowadzącego kurs)

.....
(podpisy członków komisji egzaminacyjnej)